

ΑΙ ΠΕΡΙ ΖΟΛΑ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ

Α'.

Γυναῖκες τινες ἐλαφραί, φλυαροῦσαι ἐν τῷ τελευταίῳ κεφαλαίῳ τῆς *Narūs* περὶ τοῦ πρίγκιπος Βίσμαρκ, ζητοῦσι νὰ τὸν παρστήσωσι πρὸς μίαν εὐπιστον ἐκεῖ ὡς τρομερὸν ἀγρι-άνθρωπον, τρώγοντα ὠμὸν κρέας καὶ ἀπάγοντα διὰ τῆς βίας τὰς ὁμοίας των. Αἱ τοιαῦται διαδόσεις δὲν ἀπέχουσι πολὺ κατὰ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ κύρος τῶν περὶ Ζολᾶ προλήψεων, ὅσαι ἐπιπολαζοῦσι σήμερον παρὰ τῷ κοινῷ, χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας καὶ εἰς τὰς κρίσεις ἀνθρώπων ὅχι ὀλιγώτερον φύσει καὶ θέσει ἀνικάνων ἀπὸ τὰς γυναῖκας ἐκείνας, αἵτινες θὰ ἡξίουσι νὰ κρίνωσι τὸν σιδηροῦν ἀρχικαγγελάριον. Ὁ ἁμειλικτὸς ἐχθρὸς πάσης προλήψεως, κοινωνικῆς ἢ φιλοσοφικῆς ἢ καλλιτεχνικῆς, ἐνέπεσεν ὡς οὐδεὶς ἄλλος εἰς τὴν κοινήν πρόληψιν· καὶ τὸσον ὥστε ἀμφιβάλλω ἂν ὑπάρχῃ κανεὶς σήμερον ἐπιθυμῶν νὰ ἐγκύψῃ εὐσυνειδήτως εἰς τὴν μελέτην τοῦ συγγραφέως τῶν *Τρουγκόν-Μακκάρ*, καὶ μὴ φοβούμενος πλάνην, ὅχι τόσον διὰ τὰς τῶν ἄλλων, ὅσον διὰ τὰς ἰδικάς του ἐξ ἐπιδράσεως ἂν μὴ συμφύτους προκαταλήψεις. Ὅλος σχεδὸν ὁ περὶ αὐτὸν κόσμος συνδέει ἀδιακρήκτως πλέον τὸνομα τοῦ πρὸς πᾶσαν ἀναίδειαν, γυμνότητα καὶ διαφθοράν· πᾶσαν δὲ ἀπροκάλυπτον καὶ

ὠμὴν κυριολεξίαν ἢ πᾶσαν εἰκόνα βορβόρου καὶ σαπρίας, νομίζει ἀνταξίαν τῆς πραγματικῆς σχολῆς. Καὶ ὑπάρχουσι μὲν ἀρκετοὶ διαστέλλοντες ὅπωςδὴποτε τὰ ἔργα τοῦ Ζολᾶ, ὧν δὲν ἀρνοῦνται τὴν οἰανδὴποτε φιλογικὴν ἀξίαν, ἀπὸ τάνωνυμα ἐκεῖνα φυλλάδια, τὰ κρυφίως πωλούμενα καὶ σκοποῦντα μόνον τὴν ἐκ τῆς διεγέρσεως βλάβην ἀλλ' ὀλίγοι ἐφρόντισαν ποτὲ νὰ σκεφθῶσιν ὅτι τὰ ἔργα τοῦ Λουκιανοῦ φερ' εἶπεῖν, τοῦ Βοκκακίου, τοῦ Ἀρετίνου, τοῦ Βύρωνος καὶ ἄλλων ἰσαξίων, μεθ' ὅλην τὴν ἐλευθεροστομίαν ἐφ' ἣ διαπρέπουσι, δὲν ἀνήκουσι καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν πραγματικὴν σχολήν. Ἐν μέσῳ τοῦ χάους τῶν φιλογικῶν τούτων προλήψεων, τῶν πανταχόθεν διασταυρουμένων, εἰς πολὺ δυσχερεστέραν θέσιν θὰ εὕρισκετο ὁ ζητῶν που τὴν ἀληθῆ καὶ δικαί-

Η ΜΕΑΔΓΧΟΔΙΚΗ

αν περὶ τοῦ Ζολᾶ ἐκτίμησιν, — ἓνα ἄνθρωπον, δυνάμενον νὰ κρίνῃ πεφωτισμένως καὶ ἀνεπηρέαστως τὴν πραγματικὴν σχολήν καὶ τὸν ἀρχηγόν της. Ἐκ τῶν κριτικῶν ὅσοι ἡσχολήθησαν ἐπανειλημμένως περὶ τοῦ Ζολᾶ. — ὅχι βέβαια ὅπως οἱ ἐν Ἑλλάδι χωρὶς νὰ τὸν ἀναγνώσουν, — οἱ μὲν ἐμμένουσι προληπτικώτατα εἰς τὸ καθεστῶς, ἀναμασσῶντες πᾶσαν παλαιὰν ἀνοησίαν περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς Τέχνης καὶ Ἠθικῆς, καὶ ἀπο-